
(* 2.3 LABOS: LinearSystems.nb *)

(* 1. Direktno rjeavanje sustava $ax+by=e$,
 $cx+dy=f$ uz uvjet da je determinanta sustava različita od nule *)
Detsustava = Det[{{a, b}, {c, d}}]

$-bc+ad$

(* ako je Detsustava=0 tada prekida postupak, a ako nije nastavi postupak *)

Solve[{a*x+b*y==e, c*x+d*y==f}, {x, y}]

$$\left\{ \left\{ x \rightarrow -\frac{-de+bf}{-bc+ad}, y \rightarrow -\frac{-ce+af}{bc-ad} \right\} \right\}$$

(* 2. Rjeavanje sustava $ax+by=e$,
 $cx+dy=f$ u matricnom obliku uz uvjet da je determinanta sustava različita od nule *)
Detsustava = Det[{{a, b}, {c, d}}]

$-bc+ad$

(* ako je Detsustava=0 tada prekida postupak, a ako nije nastavi postupak *)

(* kreirajmo matricu sustava M *)

M = {{a, b}, {c, d}}

MatrixForm[M]

{{a, b}, {c, d}}

$$\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$$

(* kreirajmo slobodni stupac *)

Slobodni = {{e}, {f}}

MatrixForm[Slobodni]

{{e}, {f}}

$$\begin{pmatrix} e \\ f \end{pmatrix}$$

LinearSolve[M, Slobodni]

$$\left\{ \left\{ \frac{de-bf}{-bc+ad} \right\}, \left\{ \frac{ce-af}{bc-ad} \right\} \right\}$$

(* ili na jos jedan

način: rjeenje je produkt inverza od M sa slobodnim stupcem {e,f} *)

Inverse[M].{e, f}

$$\left\{ \frac{de}{-bc+ad} - \frac{bf}{-bc+ad}, -\frac{ce}{-bc+ad} + \frac{af}{-bc+ad} \right\}$$

(* 3. Rjeavanje sustava $ax+by=e$, $cx+dy=$

f Gaussovim eliminacijama uz uvjet da je determinanta sustava različita od nule *)
Detsustava = Det[{{a, b}, {c, d}}]

$-bc+ad$

```
(* ako je Detsustava=0 tada prekidaš postupak, a ako nije nastavi postupak *)
(* kreirajmo proirenu matricu sustava MP *)
MP = {{a, b, e}, {c, d, f}}
MatrixForm[MP]


$$\begin{pmatrix} a & b & e \\ c & d & f \end{pmatrix}$$


(* izračunajmo reducirani oblik matrice MP *)
Reducirana = RowReduce[MP]


$$\left\{ \left\{ 1, 0, \frac{de-bf}{-bc+ad} \right\}, \left\{ 0, 1, \frac{ce-af}{bc-ad} \right\} \right\}$$


MatrixForm[Reducirana]


$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & \frac{de-bf}{-bc+ad} \\ 0 & 1 & \frac{ce-af}{bc-ad} \end{pmatrix}$$


(* rjeenje je zapisano u zadnjem stupcu ove matrice *)

(* 4. Rjeavanje sustava Gaussovim eliminacijama
uz uvjet da je determinanta sustava jednaka nuli *)
(* rjesavamo sustav  $-5y-15z+4u=7,$ 
 $x-2y-4z+3u=6,$ 
 $2x+4z+2u=1,$ 
 $3x+4y+18z+u=4.$  *)

(* kreirajmo matricu sustava M *)
M = {{0, -5, -15, 4}, {1, -2, -4, 3}, {2, 0, 4, 2}, {3, 4, 18, 1}}
MatrixForm[M]


$$\begin{pmatrix} 0 & -5 & -15 & 4 \\ 1 & -2 & -4 & 3 \\ 2 & 0 & 4 & 2 \\ 3 & 4 & 18 & 1 \end{pmatrix}$$


(* kreirajmo matricu proirenog sustava MP dodavajući slobodni stupac matrici M;
to se najbrže radi pomoću funkcije "AppendRows" koja
se nalazi u paketu <<LinearAlgebra`MatrixManipulation` *)
(* poziv paketa <<LinearAlgebra`MatrixManipulation` *)
<< LinearAlgebra`MatrixManipulation`
(* kreirajmo matricu(vektor) slobodnog stupca *)
Slobstupac = {{7}, {6}, {1}, {4}}
MatrixForm[Slobstupac]


$$\begin{pmatrix} 7 \\ 6 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}$$

```

```
(* dodavanje slobodnog stupca *)
MP = AppendRows[M, Slobstupac]
MatrixForm[MP]
Null

{{0, -5, -15, 4, 7}, {1, -2, -4, 3, 6}, {2, 0, 4, 2, 1}, {3, 4, 18, 1, 4}}
```

$$\begin{pmatrix} 0 & -5 & -15 & 4 & 7 \\ 1 & -2 & -4 & 3 & 6 \\ 2 & 0 & 4 & 2 & 1 \\ 3 & 4 & 18 & 1 & 4 \end{pmatrix}$$

```
(* Gaussove elementarne transformacije nad redcima matrice MP *)
Reducirana = RowReduce[MP]
MatrixForm[Reducirana]

{{1, 0, 2, 0, -25/4}, {0, 1, 3, 0, 4}, {0, 0, 0, 1, 27/4}, {0, 0, 0, 0, 0}}
```

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 & 0 & -\frac{25}{4} \\ 0 & 1 & 3 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \frac{27}{4} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

```
(* to znači da je varijable "z" suvina,
pa rjeavamo sustav po preostalim varijablama *)
Solve[{x + 2 z == -25/4, y + 3 z == 4, u == 27/4}, {x, y, u}]

{{x -> 1/4 (-25 - 8 z), y -> 4 - 3 z, u -> 27/4}}
```

```
(* ovim je opisana jednoparametarska familija rjeenja *)

(* jedan drugi način za kreiranje matrice sustava M i matrice proirenog sustava MP,
direktnim pretvaranje sustava u matrični
oblik pomoću funkcije LinearEquationsToMatrices koja se
nalazi u paketu <<LinearAlgebra`MatrixManipulation` *)
(* poziv paketa <<LinearAlgebra`MatrixManipulation` *)
<< LinearAlgebra`MatrixManipulation`
(* pretvaranje linearnog sustava u listu *)
Pomocna = LinearEquationsToMatrices[{-5 y - 15 z + 4 u == 7,
x - 2 y - 4 z + 3 u == 6, 2 x + 4 z + 2 y == 1, 3 x + 4 y + 18 z + u == 4}, {x, y, z, u}]
Null

{{{0, -5, -15, 4}, {1, -2, -4, 3}, {2, 2, 4, 0}, {3, 4, 18, 1}}, {7, 6, 1, 4}}
```

```
(* ekstrakt matrice sustava iz Pomocna *)
M = Pomocna[[1]]
MatrixForm[M]

{{0, -5, -15, 4}, {1, -2, -4, 3}, {2, 2, 4, 0}, {3, 4, 18, 1}}
```

$$\begin{pmatrix} 0 & -5 & -15 & 4 \\ 1 & -2 & -4 & 3 \\ 2 & 2 & 4 & 0 \\ 3 & 4 & 18 & 1 \end{pmatrix}$$

```

(* ekstrakt slobodnog stupca iz Pomocna *)
Slobodni = Partition[Pomocna[[2]], 1]
MatrixForm[Slobodni]


$$\begin{pmatrix} 7 \\ 6 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}$$


(* kreiranje proirene matrice sustava *)
MP = AppendRows[M, Slobodni]
MatrixForm[MP]
Null


$$\begin{pmatrix} 0 & -5 & -15 & 4 & 7 \\ 1 & -2 & -4 & 3 & 6 \\ 2 & 2 & 4 & 0 & 1 \\ 3 & 4 & 18 & 1 & 4 \end{pmatrix}$$


```